

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Censibus. Consilium CCCCXCVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

seu avocationem, non ad condemnationem personae agendum, l. Pignoris persecutio de pignoris.

8 * In qua reali actione si actor difficultate probationis in demonstrando fundo, unde reditus multo tempore solutus fuit, fortè laboraret, posset redituarium seu ejus haeredes compellere ad demonstrandum fundum seu hypothecam, propter longam & continuatam (ut ait Baldus, *conf.* 265. *Verba laudi cum duobus segg.* vol. 2.) talis reditus solutionem & praestationem; quia praesumptio sit ipsos fideles (ita appellans redituarios) in longitudine temporis praedia obscurasse & intricasse. Cujus praesumptionis ratio hic nulla adversus Reum haberi potest; cum ipse numquam petiitum reditum solverit, nec haeres sit illorum qui solvisse dicuntur: & quorum majores Actor dicit hunc reditum aliquando solvisse, eos noluit ipse per speciem interventionis ad hanc causam admittere; concludendo & litem contestando adversus solum Walterum Reum citatum. Censeo itaque Reum ab impeditione Actoris absolvendum, & Actorem in expensas litis condemnandum.

De Censibus.

S V M M A R I V M.

Reditus annui obligatio ex continuata solutione.

1. 4. Reditus annui obligatio personalis ob destructionem qualis sit.
2. Reditus, ut servitus, per modum exceptionis constituitur.
3. Verba enuntiativa geminata probant.
5. Registra Ecclesiarum probant.

CONSILIUM CCCCXCVI.

PA R V M bonae fide Ioannes Zille, hujus causae Reus, à se suoque fundo avertit onus reditus, seu redituum in hac causa petitorum pro parte D. Prioris Carthusianorum de Zelhem Actoris, tamquam Dominus temporalis, & supremus Mamburnus Ecclesiae parochialis de Zelheke; idque confidentià difficultatis probationis, quae plerumque solet esse in hujusmodi parvis & minutis reditibus Ecclesiarum. Et quod parum integrè fide Reus id faciat, vel ex eo deprehenditur, postquam semel ad undecimum articulum Actoris respondisset, se credere, quod domum seu praedium, unde hi reditus petuntur, possideret, & aliquot annis retro praeteritis possedisset; postea responderit, se negare contenta ejusdem undecimi articuli; quem tamen constat partim ex rei evidentia, partim ex testimonio testium per Actorem productorum, tempore in libello designato, à Reo, & suis, verè fuisse possessum, * ita ut merito pro illis annis conveniri possit ad solutionem arriragiorum etiam actione personalis; quam Carolus Molincus, ad consuetud. Paris. §. 11. n. 17. & 18. & in tract. de divid. & individ. parte 3. nn. 294. non nativam sed dativam esse dicit; propter destructionem & fundi rsum; secundum passim per totum ferè orbem nunc obtinentem consuetudinem. Unde facile praesumendum est, Reum alia quoque, quae Actor pro intentione sua fundanda proposuit, ex mala fide negare; ideoque animum Domini Iudicis propensiorum esse debere ad partes Actoris in causa tam pia, in qua intentionem Wamels. Tom. II.

tio Actoris satis videtur fundata & probata per duas recognitiones Ludovici Zille, qui ante Reum hujus praedii possessor fuit; quique hos duos reditus saepius (ut Actoris testes deponunt) solvit: quia continent aptam recognitionem, quod hoc praedium sit obligatum dictae Ecclesiae in viginti flusis annis, qui ex dictis duobus reditibus conficiuntur. * Quae recognitio non tantum pro narrativa commemoratione accipi debet, sed satis etiam pro dispositiva. Est enim hujusmodi oneris exceptio pro illius constitutione, ut qui fundum vendit excepta servitute, servitutem constituere censetur, non tantum sibi, sed etiam tertio, l. si in venditione, l. duorum Communia praedia tam urb. &c.

Quod in proposito minorem habet dubitationem, propter hujusmodi exceptionem bis, & per distincta temporum intervalla, in diversis contractibus seu hypothecationibus, per dictum Ludovicum factam: geminata quippe fortius ligant; ideoque receptum est, quod verba enuntiativa geminata operentur effectum, ac si essent dispositiva, l. 1. C. De plus per. Panorm. in c. Cum dilectum in fine De success. ab intest. & in c. 1. et tuas De arbitris, habentque vim constituti, DD. ad rub. de constit. pecunia.

Cui consequens est, quod cum hoc praedium, 4 post has dicti Ludovici recognitiones sit in Reum ejusque uxorem, & liberos translatum sub onere censuum dominicalium, & praeterea sub aliis oneribus prius inde exeuntibus, nulla dubitatio est, quin Reus ratione praetactae possessionis & destructionis, sit quoque obligatus ad solvendum petita arriragia, eaque etiam, quae hac lite pendente ulterius cesserunt, & ad continuationem solutionis horum redituum in futurum: quod si licet hoc praedium pro his reditibus realiter sit obligatum; & inde ex accedente illius destructione seu possessione nata sit obligatio etiam personalis pro modo seu pro tempore possessionis, Molin. locis supracitatis Paulus Casparyns *consil.* 313. Viso puncto supra scripto vol. 1. Non ita quidem quali per hujusmodi recognitionem seu exceptionem primum constituti sint hi reditus; (nam illos ita constitui consuetudo harum regionum tam expedite saltem per contractus inter vivos non permittit;) sed quod hujusmodi recognitio sit pro confessione, & pro probatione antecedentis constitutionis legitime factae l. 1. ubi l. §. fin. De Depositi, Bald. *consil.* 256. *Actum fuit* vol. 1. Cum alioqui facilius constituitur reditus realis fundiarius seu hypothecarius ex certo aliquo fundo favore pia causa, *Trinq. de pia causa privili.* 63. qualis est proculdubio causa hujus reditus, nempe pro matutinali Missa * Ad 5 quam probationem accedit quoque fides registrorum civitatis fabricae; quae quia sunt confecta ex necessitate officii, non pro utilitate scribentium, sed ipsius Ecclesiae, fidem mereri debent, *Lute Armo Cravetta in tract. de antiq. temp. parte 1. §. Quid in libro 1.* ut nihil necesse sit inquirere in aliam novum redituum originem nec in testamentum Arnoldi W. & Catharinae ejus uxoris, postquam lapsu plurium annorum in prima eorundem redituum initia sunt obscurata, confirmata tamen ex continuatione solutionis, etiam per tot annos, qui ad illius constitutionem in futurum perpetuò sufficerent,

cerent, Doct. in l. Si certis annis C. De pact. Et sic paucis concludo secundum petitionem Actoris sententiam esse ferendam.

De Censibus.

S V M M A R I V M.

Reditus annuus legatus.

1. Pignus & hypotheca non recipiunt divisionem.
2. Reditus testamento legatus ex certo fundo per potest etiam actione personali.

CONSILIUM CCCCXCVII.

DE veritate duorum reddituum, videlicet unius de quatuor, alterius de duobus halltariis filiginis, qui petuntur coram Venerabili Domino Officiali Mechiniensi per Magistrum seu Mamburnos mensæ S. Spiritus in Nescelbroeck Actores à Ioanne Corten & Petro Scayen Reis, evidenter constat. Nam de duobus halltariis extant in actis literæ Scabinales sub data anni 1399. Ianuarii 27. De aliis quatuor est testamentum quondam Margarætæ van Beringen sub data anni 1484. sexta Maii; quo redditus quatuor halltariorum dictæ mensæ legatur. Quam veritatem Rei quoque satis agnoscunt, sed depulsione, non exceptione utuntur; negando quod ipsi possideant fundos, quorum mentio fit in dictis literis Scabinalibus; demonstrantes ac nominantes alios hypothecatorum fundorum possessores: videlicet Ioannem S. & Sebastianum S. ea ratione avertentes obligationem, quæ in eos derivari posset ex solutionibus horum reddituum, quas Iacobus H. præfatorum Reorum uxoribus avus, & deinde Theodoricus C. ejusdem Iacobi gener, per spatium quinquaginta annorum usque ad eorum mortem de his redditibus fecerunt; & his mortuis Reis huius causæ: ut satis demonstrant exhibita dictæ mensæ registra, ac partis agentis testimonia, quæ corroborantur ex antecedente confessione Reorum, de propria eorum solutione, quam dicunt factam esse per errorem; existimantes se illum debere iure successionis, nunc verò nolle amplius solvere; ob id, quod in prædictis literis Scabinalibus, & testamento nunc exhibitis, tandemprehenderint hos redditus esse reales, & deberi ex certis fundis; quorum possessores se non esse dicunt: ideoque non teneri ad continuationem; quasi realis obligatio huiusmodi fundi possessorem sequi debeat, l. ult. C. Si unus ex plur. hered. credit.

Ceterum juris ratio & facti veritas contrarium demonstrant: nam in primis quod attinet ad priorem redditum duorum halltariorum, qui constitutus & recognitus est sub hypotheca quorum cum dimidio bonuvariorum sitorum sub N. inter sylvam, & plateam communem; constat illum, si non pro toto, saltem pro parte in præsentem possideri per Reos huius causæ, seu eorum alterum; primò ex instrumento divisionis hereditatis, quondam Iacobi, in qua Theodorico, & Catharinæ ejus uxori filix dicti Iacobi, parentibus Reorum huius causæ obvenit hic fundus unius cum dimidio bonuvarii. Secundò, ex sequente divisione, quæ mortuo dicto Theodorico facta est inter liberos ejus; inter quos sunt uxores dictorum huius causæ Reorum: in quâ hic idem fundus addividitur

aquis portionibus præfatis dictorum Reorum uxoribus. Quam divisionem quoque sequuta est eorundem Reorum, nomine suarum uxoribus, realis possessio; ut evidenter constat non tantum ex testimoniis testium, quos Actores produxerunt, sed etiam ex testimoniis partis Reæ. Quod ipsum quoque (quamvis obscurius) videtur probatum de altero fundo, super quo constitutus est alter redditus quatuor halltariorum; quod illum scilicet pro parte Rei possideant. Quæ quidem partis dictorum fundorum possessio sufficiens est ad exclusionem utriusque huius redditus etiam in solidum: pignus enim & hypotheca, cum individuatam constituat, possessorem partis etiam in solidum teneri facit, l. 1. C. De iur. pignor. quia omnis hypotheca, sive legalis sive conventionalis, est tota in toto, & in qualibet rei hypothecata parte, l. Quamvis C. De distract. pig. Ca. 6. Molin. de dividu. & individ. part. 2. nu. 87. & parte 3. nu. 28. ita ut propter partis possessionem, totum debitum solvi debeat per possessorem; vel is cogatur illud, quod pro parte detinet, creditori cedere seu relinquere, l. ult. C. Si unus ex plur. hered. sic etiam quod destructionis partis, obliget destructantem in solidum creditori actione hypothecaria; solo regressu ipsi servato adversus alium portionum possessorem, l. Heredes. §. an ea Famil. excusanda. * Quinimò amplius dicimus de dicto altero redditu quatuor halltariorum, Reos ut heredes saltem mediatis testatrici, quæ illum suo testamento reliquit, etiam personali actione teneri, quæ ex testamento datur legatario, ultra actionem hypothecariam, l. 1. C. Communia de legat. l. Fundus quem De annuis legat. Quam personalem non impedit hoc, quod testatrix illum voluerit percipi ex fundo certo: nã huiusmodi declaratio actionem personalem, quæ ex iuris communis dispositione datur, non impedit, cum tãtum sit demonstratio, unde solvi possit, l. Quodam testamento de leg. 1. l. Causa De annuis leg. & ex natura accedentis hypothecæ non sit tollere vel immuare obligationem personalem, quæ est in initio relicti cuiusque legati, Molin. ad consuetud. Parisien. §. 52. nu. 22. parte 2. Unde est, quod cum testator annuum aliquid legavit, & certum fundum pro eo pignus esse voluit, obligatio legati non restringatur ad solum talem fundum; sed habeat etiam legatarius jus hypothecæ in aliis testatoris bonis; ut sic cum hominis provisione concurrat quoque provisio legis, d. l. Fundus quem. Itaque licet maxime sic designatus fundus, super quo redditus legatus est, sit pro redditu obligatus iure hypothecæ (ut etiam voluit Bartolus, quando aliquid super certo fundo legatur, d. l. Fundus quem) manet nihilominus etiam personalis obligatio, pro cuius securitate exerceri etiam potest jus hypothecæ in aliis bonis testatoris. Proinde cum hic ex instrumentis divisionis, quæ Rei protulerunt, & ex depositionibus testimoniis utriusque partis constat, Reos plura ex bonis majorum suorum possidere; consequens est rectè adversus eos agi personali actione, etiamsi non probentur fundos specialiter designatos possidere. Loque etiam relictus, quod sufficienter constat ex testimoniis Actorum, Reos in divisione hereditatis parentum suorum, se obligasse ad horum reddituum annuam solutionem.